



RIGSGOMBUDSMANDEN I GRØNLAND

Statsministeriet
Prins Jørgens Gård 11
1218 København K

Dato: 17. marts 2008

J.nr.: 415-0001

Indberetning vedr. Grønlands Landstings forårssamling, fredag den 14. marts 2008.

Det bemærkes, at der efter dagens møde vil være en mødepause i landstingssamlingen. Samlingen genoptages den 22. april 2008.

Landstinget behandlede følgende dagsordenspunkter:

Punkt 26:

Forslag til forespørgselsdebat: Mener Landstinget at pensionsreformen har været vellykket for alle alderspensionister?

(Landstingsmedlem Esmar Bergstrøm, Inuit Ataqatigiit)

Forespørgeren anførte, at flere pensionister har fået det ringere efter den nye pensionsreform. Mange har fået ringere forhold, huslejen er sat op og de har ikke fået mere i boligsikring. Han finder, at kommunerne skal pålægges at hæve rådighedsbeløbet, således at pensionisterne sikres et højere reelt rådighedsbeløb.

I landsstyrets besvarelse anførte **Landsstyremedlem for Familie og Sundhed Arkalo Abelsen** bl.a., at den nye lovgivning om alderspension er trådt i kraft den 1. juli 2007 og landsstyret mener, det er for tidligt efter den gennemførte pensionsreform at vurdere, hvorvidt reformen har været vellykket for alle alderspensionister. Det indgår dog i landsstyrets planer, at der skal laves en evaluering af alderspensionsændringerne. Kommunerne har mulighed for at fastsætte særlige kommunale tillæg – de såkaldte rådighedsbestemte tillæg. Det er således suverænt et kommunalt valg, om kommunen vil yde rådighedsbestemte tillæg, og det er de enkelte kommuners kompetence at bestemme rådighedsbeløbet ud fra lokale forhold og ud fra de forhold, som kommunens øvrige befolkning lever under.

Partierne er overvejende enige om, at der skal gennemføres en evaluering af pensionsreformen, idet man er opmærksom på at visse grupper af alderspensionister ikke har fået økonomisk glæde af reformen, svarende til intentionerne.

Punkt 65:

Forslag til Landstingsbeslutning om at Landsstyret pålægges at indgå forhandlinger med Kommunerne med henblik på at forbedre boligsikringsvilkår for førtids- og alderspensionister.

(Atassuts Landstingsmedlemmer: Augusta Salling, Emilie Olsen, Kristian Jeremiassen, Thomas Kristensen, Godmand Rasmussen)

Punkt 59:

Forslag til Landstingsbeslutning om at pålægge Landsstyret om at tage initiativ til at tilpasse og implementere boligsikringen for at formindske byrden for lejere med Lavindkomst der forsørger én eller flere børn, samt uddannelsessøgende og pensionister.

(Landstingsgruppen Siumut)

(Pkt. 65 og pkt. 59 behandles i sammenhæng. 2. behandling finder sted under landstingets efterårssamling 2008)

I landsstyrets besvarelse anførte **Landsstyremedlem for Familie og Sundhed Arkalo Abelsen** bl.a., at boligsikringen er en indkomstafhængig ydelse, som netop tager højde for børnefamilier og personer med lave indkomster. Ved pensionsreformen har den enkelte alderspensionist oplevet en stigning i den tildelte alderspension. Dermed er pensionistens skattepligtige indkomst også steget, og dermed vil den enkelte alderspensionist opleve et mindre fald i boligsikringen. Samlet set vil pensionisten dog opleve en stigning i det samlede rådighedsbeløb. Dette forhold gælder for alle borgere, der modtager boligsikring og oplever en indkomststigning.

Idet den nye lovgivning om alderspension er trådt i kraft den 1. juli 2007 finder landsstyret at det er for tidligt efter den gennemførte pensionsreform at vurdere, hvorvidt reformen har været vellykket for alle alderspensionister. Landsstyret vil i vinteren 2008/2009 tage initiativ til at iværksætte en undersøgelse af, om der skal foretages en ændring i tildelingen af boligsikring for at forbedre vilkårene for lejere med lave indkomster.

Landsstyret indstillede, at beslutningsforslagene ikke imødekommes.

Der var generelt enighed blandt partierne om, at der skal ske en evaluering af såvel pensionsreformen som de gældende regler for tildeling af boligsikring, særligt med henblik på lejere med lave indkomster samt børnefamilier. Flertallet kunne tilslutte sig landsstyrets planer for disse evalueringer. Forslagene blev henvist til behandling i Landstingets Familieudvalg forinden 2. behandlingen.

Punkt 83:

Forslag til landstingsbeslutning om placering af aluminiumsmelteværk samt principbeslutning om ejerskabs- og finansieringsmodel, hvis det på et senere tidspunkt endeligt besluttes at etablere en vandkraftbaseret aluminiumsproduktion i Grønland.

(Landsstyremedlemmet for Erhverv, Arbejdsmarked og Erhvervsuddannelser)

Projektet har været omtalt i mine månedsindberetninger, senest i min indberetning for februar 2008.

Ved fremlæggelsen af beslutningsforslaget anførte **Landsstyremedlem for Erhverv, Arbejdsmarked og Erhvervsuddannelser Siverth K. Heilmann** bl.a., at aluminiumproducenten Alcoa har beregnet en samlet investering i vandkraftværker, transmissionsledninger, smelteværk samt tilhørende infrastruktur på mellem 19 og 23 mia. DKK ved realisering af det nævnte projekt. Landsstyret foreslår værket placeret ved byen Maniitsoq, idet vandkraftforsyningen tænkes hentet fra flere vandkraftværker, der skal anlægges i området.

Landsstyret foreslår en ejerskabsmodel, hvor hjemmestyret og Alcoa i et partnerskab ejer hele projektet – dvs. smelteværket med al tilhørende infrastruktur - i et til formålet etableret selskab. Alternativt at der arbejdes for en særlig koncession til selskabet, hvor hjemmestyret ikke deltager i ejerskabet af nogle af projektets dele. Landsstyremedlemmet fremhævede til belysning af forskellene på de 2 modeller, at den såkaldte "partnerskabsmodel" vil give hjemmestyret mulighed for større gevinst og større indseende med virksomheden, men samtidig en forholdsmæssig økonomisk risiko, hvor den såkaldte "koncessionsmodel" minimerer hjemmestyrets økonomiske risiko i forhold til projektet og samtidig begrænser hjemmestyrets indtjeningsmuligheder ved projektet.

Et kapitalindskud i projektet fra hjemmestyrets side tænkes dækket ved henholdsvis anvendelse af udisponeret likviditet i landskassen og optagelse af udlandslån. Landskassen har siden 2006 været gældfri.

Hjemmestyret forventes, uanset investeringer i projektet på et senere tidspunkt, at skulle afholde udgifter på niveauet ½ mia. DKK i 2008-2010 til projektudvikling. I 2008 søger landsstyret om tillægsbevilling af 100 mio. DKK til projektudvikling.

Landsstyret anmodede landstinget om:

- at godkende, at aluminiumsmelteværket i givet fald placeres i Maniitsoq i overensstemmelse med kommunens forslag C på den nordvestlige del af øen.
- at træffe principbeslutning om, at landsstyret i de videre forhandlinger tager udgangspunkt i en partnerskabsmodel med ejerandel set i forhold til finansieringsmuligheder, risikovurderinger og indtjeningsmuligheder. Landsstyret skal dog samtidig som muligt alternativ foretage en nærmere vurdering af koncessionsmodellen og de hermed forbundne kapitalbehov, indtjeningsmuligheder og økonomiske risici.
- at godkende, at landsstyret kan søge Finansudvalget om en tillægsbevilling i 2008 på op til 100 mio. kr.

Siumut og **Atassut** udtrykte tilslutning til landsstyrets indstillinger med ønske om videre behandling i Landstingets Erhvervsudvalg forinden 2. behandlingen.

De øvrige partier havde en lang række spørgsmål til projektet samt til det fremlagte beslutningsforslag. Partierne indstillede sagen til videre behandling i et særligt ad hoc udvalg i landstinget, som særligt skal behandle det fremlagte beslutningsforslag.

Alle partier udtrykte tilslutning til valget af placering af anlægget, såfremt projektet skal realiseres.

Efter en kort mødepause enedes et samlet landsting om at etablere et 11-mands ad hoc udvalg i denne sag, som skal foretage udvalgsbehandlingen. Udvalget sammensættes af 4 medlemmer fra Siumut, 2 medlemmer fra hver af partierne IA, Demokraterne og Atassut samt 1 medlem fra Kattusseqatigiit Partiiat.

Beslutningsforslaget forventes 2. behandlet den 23. april 2008.

Punkt 96:

Forslag til Landstingsbeslutning om, at Landsstyret pålægges at arbejde for at grønlandsk hjemmehørende terminale kræftpatienter gives mulighed for at indgå i den danske second-opinion ordning for alvorligt syge, der ikke kan behandles yderligere ved de godkendte behandlingsmetoder, samt at søge bevillingen på hovedkonto 32.10.03 Patientbehandling i udlandet, Somatisk forhøjet med 7,9 mio. kr. og bevillingen på hovedkonto 20.11.50 Driftsreserven nedsat med 7,9 mio. kr.

(Landsstyremedlemmet for Familie og Sundhed)

Dagsordenspunktet blev anmeldt af landsstyret kort før starten på dagen møde, med anmodning om 1. og 2. behandling samme dag. Efter en lang debat mellem koalitionspartierne og oppositionen om betimeligheden af at fremsætte nærværende beslutningsforslag til den ønskede behandlingsform, besluttede landstinget at behandle dagsordenspunktet som indstillet af landsstyret.

Behandlingen af sagen fortsatte til over midnat. Samtlige partier, med undtagelse af Demokraterne, endes om at godkende et ændringsforslag med følgende ordlyd.:

Forslag til Landstingsbeslutning om, at Landsstyret pålægges at arbejde for at grønlandsk hjemmehørende terminale kræftpatienter og andre patienter gives mulighed for at indgå i den danske second-opinion ordning for alvorligt syge, der ikke kan behandles yderligere ved de godkendte behandlingsmetoder, samt at søge bevillingen på hovedkonto 32.10.03 Patientbehandling i udlandet, Somatisk, forhøjet med det nødvendige beløb og bevillingen på hovedkonto 20.11.50 Driftsreserven nedsat med tilsvarende beløb.

(Siumut, Atassut, Inuit Ataqatigiit, Kattusseqatigiit Partiiat)

(Landsstyremedlemmet for Familie og Sundhed)

Med venlig hilsen

Søren Hald Møller

Kopi pr. e-mail: Folketinget

Kongehuset, Kabinetssekretariatet

Samtlige ministerier

Rigsombudsmanden på Færøerne